

Kleptoparasitisme door Boomvalk *Falco subbuteo*

Paul van der Poel

Zondag 31 juli 2011 fietsten mijn vrouw, Loes, en ik na onze tweewekelijkse vogeltelling in Zanderij Crailo nog even naar de Hilversumse Bovenmeent. Daar troffen we (uiteraard) Harry de Klein en Kees Rozier. Ze waren niet enthousiast over wat ze gezien hadden (zoals Kees het uitdrukte: een “suf” dagje) tot op dat moment een Wespendif recht overkwam. Enkele minuten later zagen we een vrouwtje – naar later bleek een juveniel – Torenvalk een muis vangen. Niet veel later kwam een Boomvalk op ons afvliegen, die ongeveer boven ons hoofd een stootduik inzette. Tot onze stomme verbazing gooide de valk zich vrijwel op de rug en griste de muis uit de klauwen van de Torenvalk, die luid begon te kekken en hevig met de vleugels moest slaan om in de lucht te blijven. Even later vloog de Boomvalk, met muis, weg richting Naardermeer. De Torenvalk zette een bij voorbaat tot mislukken gedoemde achtervolging in en landde na een paar minuten op een paal van het hek na dit staaltje van kleptoparasitisme.

Torenvalk poseert na beroving op paal (gedigiscopeert met telescoop van Harry en fotoestel van Loes, fotografe aan andere kant onbekend). *Juvenile Kestrel on pole, after being robbed from prey by Hobby.*

In de literatuur wordt het verschijnsel van kleptoparasitisme door Boomvalken met acht referenties beschreven in Cramp & Simmons (1980), Glutz von Blotzheim *et al.* (1971) noemen drie andere bronnen voor hetzelfde verschijnsel. In laatstgenoemde wordt vermeld dat vooral de Torenvalk slachtoffer is, evenals in Bijlsma (1980), Sergio *et al.* (2001) en Balluet (2003). Het blijft echter een bijzondere belevenis om dit zelf in het veld te kunnen meemaken.

Summary

Poel P. van der 2011. A kleptoparasitic Hobby *Falco subbuteo*. De Takkeling 19: 219-220.

A Hobby was recorded snatching a recently captured vole from a juvenile Kestrel, in the central Netherlands on 31 July 2011, using a short dive and partly rolling on its back whilst taking hold of the prey.

Literatuur

Balluet P. 2003. Le Faucon hobereau *Falco subbuteo* kleptoparasite du Busard cendré *Circus pygargus*. Nos Oiseaux 50: 39-40.

Bijlsma R. 1980. De Boomvalk. Kosmos, Amsterdam/Antwerpen.

Cramp S. & Simmons K.E.L. (eds). 1980. The Birds of the Western Palearctic, Vol. II: 320. Oxford University Press, Oxford.

Bednarek W. 1986. Beziehungen zwischen Kleptoparasitismus, Klimafaktoren und Nahrungsnische des Baumfalken (*Falco subbuteo*). Berichte DFO: 43-46.

Bednarek W. 1989. Beuteschmarotzender Baumfalke (*Falco subbuteo*). Greifvögel und Falknerei 1988: 81.

Glutz von Blotzheim U., Bauer K.M. & Bezzel E. 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 4: 817-818. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.

Sergio F., Bijlsma R.G., Bogliani G. & Wyllie I. 2001. *Falco subbuteo* Hobby. BWP Update 3(3): 133-156.

Adres: Klaver 59, 1273 AK Huizen, loespaul.vanderpoel@gmail.com